
Spis treści

Wstęp (<i>S. Marciniak</i>)	11
Część I. Wprowadzenie	13
Rozdział 1. Przedmiot i zakres ekonomii (<i>S. Marciniak</i>)	14
1.1. Historia nazwy i dyscypliny naukowej	14
1.2. Współczesne ujęcie przedmiotu ekonomii	25
1.3. Prawa ekonomiczne a prawa przyrody	26
1.4. Ekonomia a inne nauki społeczne	30
1.5. Narzędzia i metody analizy ekonomicznej	31
Rozdział 2. Główne szkoły myśli ekonomicznej (<i>S. Marciniak</i>)	37
2.1. Nieodzowność studiowania historii myśli ekonomicznej	37
2.2. Merkantyizm (XVI–XVIII wiek)	38
2.3. Fizjokratyzm i jego twórcy	40
2.4. Szkoła klasyczna w ekonomii	42
2.5. Szkoła neoklasyczna szeroko pojmowana	43
2.6. Szkoła historyczna	44
2.7. Główne współczesne kierunki ekonomii	46
2.8. Alternatywne koncepcje ekonomiczne	51
Rozdział 3. Współczesne systemy gospodarcze (<i>S. Marciniak</i>)	54
3.1. Rodzaje systemów gospodarczych	54
3.2. Sprawność systemów gospodarczych	58
3.2. Podmioty gospodarujące i ich funkcjonowanie	60
3.4. Ewolucja państwa dobrobytu	65
3.5. Struktura gospodarki narodowej	70
3.6. Czynniki zmian strukturalnych	73
Rozdział 4. Główne problemy ekonomii (<i>T. Obrębski</i>)	82
4.1. Potrzeby a zasoby i zdolności wytwórcze społeczeństwa	82
4.2. Racjonalność metodologiczna a racjonalność rzeczowa w procesie gospodarowania	87
4.3. Trendy rozwojowe w gospodarce światowej i ich skutki	92
4.4. Dylematy dobrobytu ekonomicznego i społecznego	98
Rozdział 5. Gospodarka, ekologia i postęp techniczny (<i>S. Marciniak</i>)	104
5.1. Gospodarka a ekologia	104

5.2. Zasoby naturalne odnawialne i nieodnawialne	108
5.3. Zanieczyszczenie środowiska a rozwój gospodarczy	112
5.4. Urządzenia ochrony środowiska, infrastruktura i wzrost gospodarczy	115
5.5. Koszty społeczne i ekonomiczne a ochrona środowiska naturalnego	117
5.6. Innowacje a ochrona środowiska naturalnego	121
5.7. Gospodarka oparta na wiedzy (GOW) a ekologia	126
5.8. Ekonomia a bezpieczna przyszłość	129
Rozdział 6. Ekonomiczna rola współczesnego państwa (S. Marciniak)	132
6.1. Ewolucja roli ekonomicznej państwa	132
6.2. Dwa modele współczesnego państwa	135
6.3. Regulacja oparta na koncepcji interesu publicznego	136
6.4. Regulacja ograniczająca monopol	139
6.5. Regulacja i deregulacja	141
6.6. Ekonomiczne funkcje współczesnego państwa	144
6.7. Państwo a kapitał ludzki	148
Aneks: Stadia rozwoju ludzkości (S. Marciniak)	151
Część II. Mikroekonomia	155
Rozdział 7. Rynek. Rodzaje konkurencji (Cz. Pietras)	156
7.1. Podstawowe pojęcia i rodzaje rynków	156
7.2. Czynniki wpływające na rozmiary popytu	158
7.3. Czynniki wpływające na rozmiary podaży	164
7.4. Równowaga rynku	167
7.5. Ceny administrowane	172
7.6. Podstawowe modele rynku	175
7.7. Cena a wartość	179
7.8. Funkcje cen	181
7.9. Elastyczność popytu i podaży	183
7.10. Marketing (L. Białoń)	197
Rozdział 8. Rynek kapitałowy (A. Tomczak)	202
8.1. Rola rynku kapitałowego w gospodarce	202
8.2. Papiery wartościowe	204
8.3. Instytucje rynku kapitałowego	209
8.4. Inwestorzy na rynku kapitałowym	214
8.5. Metody inwestycyjne na rynku papierów wartościowych	218
8.6. Funkcjonowanie Giełdy Papierów Wartościowych (GPW) w Warszawie	223
Rozdział 9. Rynek pracy (T. Obrębski)	226
9.1. Pojęcie i uwarunkowania zatrudnienia	226
9.2. Gospodarowanie zasobami siły roboczej	227
9.3. Modele alokacji siły roboczej	230
9.4. Istota i rodzaje bezrobocia	235
9.5. Prawidłowości ewolucji ogólnej struktury zatrudnienia	239
9.6. Płace	240
Rozdział 10. Podstawy teorii zachowań konsumenta (Z. Zawadzka)	244
10.1. Cel działalności konsumenta	244
10.2. Struktura preferencji konsumenta	245
10.3. Punkt równowagi konsumenta	251
10.4. Zróżnicowanie dochodów i poziom ubóstwa (S. Marciniak)	255

Rozdział 11. Przedsiębiorstwo (<i>L. Białoń</i>)	266
11.1. Istota i funkcje przedsiębiorstwa	266
11.2. Rodzaje przedsiębiorstw	271
11.3. Przedsiębiorstwa przyszłości	275
11.4. Produkcja	280
11.5. Czynniki rozwoju przedsiębiorstw	284
Rozdział 12. Rachunek kosztów i korzyści (<i>L. Białoń</i>)	289
12.1. Koszty działalności przedsiębiorstw	289
12.2. Korzyści z działalności gospodarczej	296
12.3. Ocena finansowa przedsiębiorstwa	299
12.4. Ocena projektów inwestycyjnych	302
12.5. Rachunek ekonomicznej efektywności inwestycji	304
Rozdział 13. Zarządzanie firmą (<i>L. Białoń</i>)	308
13.1. Wprowadzenie	308
13.2. Zarządzanie firmą w kontekście różnych szkół (kierunków) zarządzania	310
13.3. Umiedzynarodowienie zarządzania firmą	315
13.4. Ekologiczne uwarunkowania zarządzania firmą	316
13.5. Zarządzanie strategiczne	321
13.6. Zarządzanie innowacjami	325
Rozdział 14. Ryzyko w działalności podmiotów gospodarczych (<i>T. Obrębski</i>)	330
14.1. Ryzyko i jego rodzaje	330
14.2. Ubezpieczenie ryzyka i rynek usług ubezpieczeniowych	336
14.3. Wybór portfela inwestycyjnego w warunkach ryzyka	339
14.4. Rynek efektywny i rynek asekuracyjny aktywów	343
Część III. Makroekonomia	345
Rozdział 15. Produkt krajowy brutto i dochód narodowy (<i>T. Obrębski</i>)	346
15.1. Istota i rodzaje reprodukcji	346
15.2. Pojęcie wartości globalnej, produktu krajowego brutto i dochodu narodowego	347
15.3. Metoda liczenia dochodu narodowego	349
15.4. Rola cen w rachunku dochodu narodowego	351
15.5. Struktura produktu krajowego brutto i dochodu narodowego	352
15.6. Podział dochodu narodowego	356
Rozdział 16. Czynniki wzrostu i rozwoju gospodarczego (<i>T. Obrębski</i>)	359
16.1. Wzrost i rozwój gospodarczy	359
16.2. Czynniki wzrostu gospodarczego	362
16.3. Struktura inwestycji a tempo wzrostu gospodarczego	369
16.4. Czynniki przyspieszające i ograniczające tempo wzrostu gospodarczego	370
Rozdział 17. Oszczędności i zrównoważony wzrost gospodarczy (<i>T. Obrębski</i>)	374
17.1. Rodzaje wzrostu gospodarczego	374
17.2. Zrównoważony i niezrównoważony wzrost gospodarczy	376
17.3. Wpływ oszczędności na równowagę i wzrost gospodarczy	380
17.4. Modele wzrostu gospodarczego	383
17.5. Możliwości kształtowania równowagi w gospodarce	388
Rozdział 18. System pieniężno-kredytowy (<i>Cz. Pietras</i>)	390
18.1. Istota, ewolucja i funkcje pieniądza	390
18.2. Czynniki określające popyt na pieniądź i podaż pieniądza	395
18.3. Równanie obiegu pieniądza	397

18.4. Banki i ich funkcje	398
18.5. Kreacja pieniądza bankowego przez banki handlowe	406
18.6. Instrumenty polityki pieniężno-kredytowej banku centralnego	412
Rozdział 19. Inflacja i jej skutki (Z. Zawadzka)	417
19.1. Pojęcie i pomiar inflacji	417
19.2. Główne przyczyny inflacji	420
19.3. Skutki inflacji	427
19.4. Polityka przeciwdziałania inflacji	431
19.5. Inflacja w Polsce w latach dziewięćdziesiątych i przeciwdziałanie jej	433
Rozdział 20. System finansowy państwa (T. Obrębski)	436
20.1. Pojęcie systemu finansowego i zakres jego oddziaływania	436
20.2. System budżetowy państwa	438
20.3. Stopa redystrybucji i struktura budżetu państwa	440
20.4. System podatkowy państwa	443
20.5. Kształtowanie równowagi budżetowej	447
Rozdział 21. Koniunktura gospodarcza (A. Tomczak)	450
21.1. Równowaga ekonomiczna i społeczna	450
21.2. Wahania koniunktury	455
21.3. Klasyczny cykl koniunkturalny	457
21.4. Teorie cyklu koniunkturalnego	461
21.5. Wpływ interwencji państwa na koniunkturę gospodarczą	469
21.6. Instrumenty interwencjonizmu państwowego i badania koniunktury	473
Rozdział 22. Międzynarodowy system finansowy (Cz. Pietras)	476
22.1. Rynek walutowy i kursy walut	476
22.2. Ewolucja międzynarodowego systemu walutowego	482
22.3. Europejski System Walutowy	488
22.4. Kredyt międzynarodowy i międzynarodowe instytucje kredytowe	492
Rozdział 23. Handel zagraniczny i wzrost gospodarczy (Z. Zawadzka)	502
23.1. Podstawowe pojęcia	502
23.2. Bilans płatniczy	504
23.3. Teorie handlu zagranicznego	507
23.4. Handel zagraniczny i wzrost gospodarczy	512
23.5. Instrumenty polityki handlowej	515
23.6. Polski handel zagraniczny po roku 1989	519
Rozdział 24. Ekonomiczne problemy współczesnej globalizacji (Cz. Pietras)	522
24.1. Pojęcie i główne cechy współczesnego procesu globalizacji	522
24.2. Podmioty uczestniczące w procesie globalizacji	528
24.3. Międzynarodowe przepływy czynników produkcji i usług	534
24.4. Skutki globalizacji	540
24.5. Współczesny regionalizm a globalizacja	543
Rozdział 25. Regionalna integracja gospodarcza (Z. Zawadzka)	546
25.1. Instytucjonalne formy ugrupowań integracyjnych	546
25.2. Narodziny i rozwój Wspólnot Europejskich	549
25.3. System prawny i instytucje Wspólnot Europejskich	552
25.4. Rodzaje polityki integracyjnej Unii Europejskiej	555
25.5. Gospodarka Unii Europejskiej	559
25.6. Pozostałe ugrupowania integracyjne	560
Rozdział 26. Teoria ekonomii a polityka gospodarcza (S. Marciniak)	564
26.1. Teoria ekonomii a polityka makroekonomiczna	564

26.2. Cele, reguły i instrumenty polityki makroekonomicznej	566
26.3. Dwa główne nurty współczesnej polityki makroekonomicznej	569
26.4. Kontrowersje wokół polityki stabilizacyjnej	571
26.5. Główne problemy makroekonomiczne	573
26.6. Główne instrumenty polityki makroekonomicznej	576
26.7. Polityka deficytu budżetowego	581
Indeks nazwisk (<i>J. Kowalewska</i>)	587
Indeks rzeczowy (<i>Cz. Pietras</i>)	591